

Terrorismirikoksia koskeva tiedonvaihto *

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma ehdotuksesta neuvoston päätökseksi terrorismirikoksia koskevasta tiedonvaihdosta ja yhteistyöstä (15599/2004 – C6-0007/2004 – 2004/0069(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon neuvoston tekstin (15599/2004),
 - ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvostolle (KOM(2004)0221)¹,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0007/2004),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 93 ja 51 artiklan,
 - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön sekä ulkoasiainvaliokunnan ja oikeudellisten asioiden valiokunnan lausunnot (A6-0160/2005),
1. hyväksyy neuvoston tekstin sellaisena kuin se on tarkistettuna;
 2. pyytää komissiota muuttamaan ehdotustaan vastaavasti EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 3. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;
 4. pyytää tulla kuulluksi uudelleen, jos neuvosto aikoo tehdä huomattavia muutoksia käsiteltävänä olevaan tekstiin;
 5. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

¹ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

Tarkistus 1

Johdanto-osan 3 a kappale (uusi)

3 a) Jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten sekä Europolin ja Eurojustin välille on tarpeen luoda korkea luottamustaso, koska sen puuttuminen on tähän asti haitannut tehokasta tiedonvaihtoa. Tähän pyrkivien toimenpiteiden olisi sisällettävä seuraavaa:

- yhteisten tietosuojastandardien vahvistaminen kolmannessa pilarissa riippumattoman yhteisen valvontaviranomaisen johdolla,**
- sellaisen hyviä käytäntöjä sisältävän käsikirjan antaminen poliisivoimille, jossa vahvistetaan yksinkertaisella ja käytännönläheisellä tavalla poliisivoimien tietosuojavastuut ja -velvollisuudet,**
- vähimmäisstandardien vahvistaminen rikos- ja prosessioikeudelliselle lainsäädännölle,**
- yleisen toimivallan antaminen tuomioistuimelle kolmanteen pilariin kuuluvissa asioissa,**
- täysimääräisen parlamentaarisen valvonnan varmistaminen.**

Tarkistus 2

Johdanto-osan 5 kappale

5) Suunnitellun toiminnan tavoitteita ei voida riittävässä määrin toteuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan ne voidaan tarvittavan vastavuoroisuuden vuoksi toteuttaa paremmin unionin tasolla, joka voi toteuttaa toimia toissijaisuusperiaatteen nojalla. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

5) Suunnitellun toiminnan tavoitteita ei voida riittävässä määrin toteuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan ne voidaan tarvittavan vastavuoroisuuden vuoksi toteuttaa paremmin **jäsenvaltioiden välisellä aiempaa tiiviimmällä yhteistyöllä ja** unionin tasolla, joka voi toteuttaa toimia toissijaisuusperiaatteen nojalla. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on näiden

tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

Tarkistus 3

Johdanto-osan 5 b kappale (uusi)

5 b) Tässä päätöksessä sovelletaan vastaavasti ensimmäisessä pilarissa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 95/46/EY¹ säädettyä tietosuojaa vastaavaa tietosuojan tasoa ja perustetaan kolmannen pilarin tasolle henkilötietojen suojelusta vastaava yhteinen valvontaviranomainen, jonka on suoritettava tehtävänsä täysin itsenäisesti ja jonka on erityisluonteensa vuoksi neuvottava unionin toimielimiä ja osaltaan edistettävä erityisesti tämän päätöksen mukaisesti toteutettujen kansallisten säännösten yhdenmukaista soveltamista.

¹ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

Tarkistus 4

Johdanto-osan 5 c kappale (uusi)

5 c) Jäsenvaltiot ovat vakaasti päättäneet toteuttaa lisää toimenpiteitä, joilla kaikki terrorismin torjuntaa koskevat kansainväliset yleissopimukset ja pöytäkirjat, mukaan lukien Europol-yleissopimusta muuttavat pöytäkirjat, pyritään ratifioimaan nopeasti, ja ne sitoutuvat edistämään edelleen yhteisön ulkopuolisten maiden yleistä ratifioimisprosessia terrorismin torjuntaa koskevien kansainvälisten asiakirjojen osalta sekä näiden asiakirjojen täytäntöönpanoa koskevan tuen ja teknisen avun tarjoamista kyseisille maille.

Tarkistus 5

1 a artiklan otsikko (uusi)

1 a artikla

*Poliisiviranomaisten tai muiden
lainvalvontaviranomaisten välinen
terrorismirikoksia koskeva tiedonvaihto*

Tarkistus 6

1 a artiklan 1 kohta (uusi)

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille poliisiviranomaisille tai muille lainvalvontaviranomaisille voidaan toimittaa tämän päätöksen mukaisesti kaikki terrorismirikoksiin liittyvät asiaankuuluvat tiedot, jotka ovat poliisiviranomaisten tai muiden lainvalvontaviranomaisten hallussa tai jotka ovat niiden saatavissa ilman pakkokeinoja.

Tarkistus 7

1 a artiklan 2 kohta (uusi)

2. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että toimittaessaan tietoja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille poliisiviranomaisille tai muille lainvalvontaviranomaisille ne eivät sovelta tiukempia ehtoja kuin joita sovelletaan tietojen toimittamiseen ja pyytämiseen kansallisella tasolla.

Tarkistus 8

1 a artiklan 3 kohta (uusi)

3. Tiedot on toimitettava toimivaltaisen poliisiviranomaisen tai muun sellaisen lainvalvontaviranomaisen pyynnöstä, joka toimii kansallisen lainsäädännön mukaisesti terrorismirikoksien koskevaan tutkintaan liittyen.

Tarkistus 9

2 artiklan otsikko

Terrorismirikoksia *koskeva tiedonvaihto*

Terrorismirikoksia *koskevien tietojen*

toimittaminen Europolille ja Eurojustille

Tarkistus 12

2 artiklan 4 kohdan d a alakohta (uusi)

d a) tiedot terrorismirikoksia koskevista tuomioista sekä näihin rikoksiin liittyvistä erityisistä olosuhteista; jos ensimmäisessä oikeusasteessa annetut tuomiot kumotaan muutoksenhakuasteessa, pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on ilmoitettava muuttuneista tiedoista viipymättä pyynnön esittäneelle jäsenvaltiolle;

Tarkistus 13

2 artiklan 4 kohdan d b alakohta (uusi)

d b) langetetut tuomiot ja niiden täytäntöönpanoa koskevat asiaankuuluvat tiedot;

Tarkistus 14

2 artiklan 4 kohdan d c alakohta (uusi)

d c) tuomiosta aiheutuvat oikeudenmenetykset;

Tarkistus 15

2 artiklan 4 kohdan d d alakohta (uusi)

d d) aiemmat tuomiot;

Tarkistus 16

2 artiklan 4 a kohdan c alakohta

c) tiedot terrorismirikoksia koskevista **lopullisista** tuomioista sekä näihin rikoksiin liittyvistä erityisistä olosuhteista;

c) tiedot terrorismirikoksia koskevista tuomioista sekä näihin rikoksiin liittyvistä erityisistä olosuhteista; *jos ensimmäisessä oikeusasteessa annetut tuomiot kumotaan muutoksenhakuasteessa, pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on ilmoitettava muuttuneista tiedoista viipymättä pyynnön esittäneelle jäsenvaltiolle;*

Tarkistus 17

2 artiklan 4 a kohdan c a alakohta (uusi)

c a) langetetut tuomiot ja niiden täytäntöönpanoa koskevat asiaankuuluvat tiedot;

Tarkistus 18

2 artiklan 4 a kohdan c b alakohta (uusi)

c b) tuomiosta aiheutuvat oikeudenmenetykset;

Tarkistus 19

2 artiklan 4 a kohdan c c alakohta (uusi)

c c) aiemmat tuomiot;

Tarkistus 20

2 a artikla (uusi)

2 a artikla

Terrorismirikoksia koskevien tietojen tarkistaminen ja poistaminen

1. Europol ja Eurojust tarkistavat kolmen vuoden välein, ovatko 2 artiklan mukaisesti toimitetut tiedot ajanmukaiset.

2. Europol ja Eurojust poistavat 2 artiklan mukaisesti toimitetut tiedot kolmen vuoden kuluttua, siltä osin kuin ne eivät liity meneillään olevaan tutkintaan.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettua määräaikaa voidaan jatkaa poikkeustapauksissa. Europol ja Eurojust varmistavat, että niillä on käytössään asianmukainen menettely poikkeustapausten käsittelyä varten.

Tarkistus 21

3 a artikla (uusi)

3 a artikla

Tuomioistuimen toimivalta

Kukin jäsenvaltio hyväksyy Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta antaa ennakkoratkaisuja tämän päätöksen pätevydestä ja tulkinnasta

*Euroopan unionista tehdyn sopimuksen
35 artiklan 2 kohdan mukaisesti.*

Tarkistus 22
4 artikla

Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että keskinäistä oikeusapua ja tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevat pyynnöt, jotka toinen jäsenvaltio on esittänyt terrorismirikosten johdosta, käsitellään kiireellisinä ja ensisijaisina.

Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kaikki asiaankuuluvat tiedot, jotka sisältyvät asiakirjaan, tiedostoon, tietoainekseen, esineeseen tai muuhun todistusaineistoon, joka on takavarikoitu tai tuomittu menetetyksi terrorismirikoksia koskevan rikostutkinnan tai rikosoikeudellisen menettelyn kuluessa, voidaan viipymättä antaa muiden sellaisten jäsenvaltioiden, joita asia koskee, viranomaisten saataville tai toimitetaan niille kansallisen lainsäädännön ja asianmukaisten kansainvälisten oikeudellisten välineiden mukaisesti, silloin kun kyseinen tieto katsotaan välttämättömäksi tutkinnan aloittamiseksi näissä jäsenvaltioissa taikka silloin kun terrorismirikoksia koskeva tutkinta on meneillään syytetoimet ovat käynnissä näissä jäsenvaltioissa.

(Samalla 2 artiklan 5 kohta poistetaan.)

Tarkistus 23
4 artiklan 1 a kohta (uusi)

Jos tietoinesta ei voida toimittaa viipymättä, toimivaltainen viranomaisen ilmoittaa viipymättä määräajan, jossa ne voidaan toimittaa. Määräaika saa olla enintään 12 tuntia tai, mikäli tietoinen edellyttää muodollisuuksia tai yhteyden ottamista muihin viranomaisiin, kiireellisissä tapauksissa 48 tuntia ja muissa tapauksissa kymmenen arkipäivää.

Tarkistus 24
4 artiklan 1 b kohta (uusi)

Edellä 1 a kohdassa vahvistetut määräajat

alkavat siitä, kun tietopyynnön vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen saa pyynnön.

Tarkistus 25
4 a artikla (uusi)

4 a artikla

Oma-aloitteinen tiedonvaihto

Toimivaltaisten poliisiviranomaisten tai muiden lainvalvontaviranomaisten on pyytämättä toimitettava muiden asianosaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille poliisiviranomaisille tai muille lainvalvontaviranomaisille kaikki tiedot, jos varteenotettavien tosiseikkojen perusteella on aiheellista olettaa, että kyseiset tiedot saattaisivat edesauttaa sellaisen rikoksen tai rikollisen toiminnan ehkäisemisessä, tutkimisessa tai paljastamisessa, johon sisältyy terrorismirikos, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 ja 3 artiklan soveltamista.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut toimitettavat tiedot rajoitetaan niihin, joiden katsotaan olevan merkityksellisiä tai välttämättömiä kyseessä olevan rikoksen tai rikollisen toiminnan ehkäisemistä, tutkintaa tai paljastamista varten.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut merkittävät tosiasiat, joiden perusteella on ryhdytty oma-aloitteeseen tiedonvaihtoon, on perusteltava selvästi, ja niistä on ilmoitettava kyseisille toimivaltaisille poliisiviranomaisille tai muille lainvalvontaviranomaisille.

Tarkistus 26
4 b artikla (uusi)

4 b artikla

Kieltäytyminen tietojen toimittamisesta

Poliisiviranomaiset tai muut toimivaltaiset lainvalvontaviranomaiset voivat kieltäytyä

toimittamasta tietoja vain, jos ne voivat perustella kieltäytymistä sillä, että merkittävien tosiasioiden perustella on aiheellista olettaa, että:

a) tietojen toimittaminen vahingoittaisi pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion keskeisiä kansallisia turvallisuusetuja;

b) tietojen toimittaminen saattaisi vaarantaa meneillään olevan tutkinnan onnistumisen;

c) pyydetyt tiedot ovat selkeästi epäsuhteessa tai merkityksettömiä niihin tarkoituksiin nähden, joita varten niitä pyydetään.

Tarkistus 27
4 c artikla (uusi)

4 c artikla

Tietojen keräämistä ja käsittelyä koskevat periaatteet

1. Tämän päätöksen mukaisesti vaihdettujen tai toimitettujen tietojen, mukaan lukien henkilötiedot, on täytettävä seuraavat ehdot:

a) niiden on oltava täsmällisiä, asianmukaisia ja olennaisia siihen tarkoitukseen, mihin ne on kerätty ja missä niitä myöhemmin käsitellään;

b) niitä on kerättävä ja käsiteltävä ainoastaan lainmukaisten tehtävien suorittamista varten.

Tietoja, jotka käsittelevät yksityiselämää, sekä sellaisia yksityishenkilöitä koskevia tietoja, joita ei epäillä rikoksesta, voidaan kerätä vain ehdottoman välttämättömissä tapauksissa ja tiukkoja ehtoja noudattaen.

2. Tämän päätöksen mukaisesti toimitettujen tietojen eheys ja luottamuksellisuus on varmistettava tietojen vaihdon ja käsittelyn kaikissa vaiheissa.

Tietolähteitä on suojeltava.

Tarkistus 28

4 d artikla (uusi)

4 d artikla

Asianosaisen tiedonsaantioikeus

Henkilöllä, jota asia koskee, on oltava oikeus:

a) saada ilmoitus häntä koskevien tietojen olemassaolosta, paitsi jos tietojen ilmoittamiselle on olemassa vakava este;

b) tutustua korvauksetta itseään koskeviin tietoihin sekä oikaista virheelliset tiedot, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tutustumisoikeus saattaisi vaarantaa yleisen turvallisuuden ja yleisen järjestyksen tai kolmansien osapuolten oikeudet ja vapaudet taikka haitata tutkintaa;

c) vastustaa kuluitta tietojen tämän artiklan vastaista käyttöä laillisen oikeustilan palauttamiseksi ja tarvittaessa saada korvaus siinä tapauksessa, että tässä artiklassa tarkoitettuja periaatteita ei ole kunnioitettu.

Tarkistus 29

4 e artikla (uusi)

4 e artikla

Henkilötietojen suojelusta vastaava yhteinen valvontaviranomainen

1. Perustetaan henkilötietojen suojelusta vastaava yhteinen valvontaviranomainen, jäljempänä 'viranomainen'.

Viranomainen on luonteeltaan neuvoa-antava ja toiminnassaan itsenäinen.

2. Viranomainen koostuu kunkin jäsenvaltion nimeämän valvontaviranomaisen tai -viranomaisten edustajasta, yhteisön toimielimiä, Euroopan tietosuojavaltuutettua ja yhteisön elimiä varten perustetun viranomaisen tai perustettujen viranomaisten edustajasta sekä komission edustajasta.

Viranomaisen kunkin jäsenen nimeää se

toimielin, viranomainen tai viranomaiset, jota jäsen edustaa. Jos jäsenvaltio on nimennyt useita valvontaviranomaisia, nämä nimeävät yhteisen edustajan. Tämä pätee myös yhteisön toimielimiä ja elimiä varten perustettujen viranomaisten osalta.

3. Viranomainen tekee päätöksensä valvontaviranomaisten edustajien yksinkertaisella enemmistöllä.

4. Viranomainen valitsee puheenjohtajansa. Puheenjohtajan toimikausi on kaksi vuotta. Hänet voidaan valita uudelleen.

5. Viranomaista avustaa 17 päivänä lokakuuta 2000 tehdyllä neuvoston päätöksellä N:o 2000/641/YOS¹ perustettu yhteisten tietosuojan valvontaviranomaisten sihteeristö.

Sihteeristö siirretään viipymättä komissioon.

¹ EYVL L 271, 24.10.2000, s. 1.

Tarkistus 30
4 f artikla (uusi)

4 f artikla

Henkilötietojen suojelusta vastaavan yhteisen valvontaviranomaisen tehtävä

1. Viranomaisen tehtävänä on:

a) tutkia kaikki tämän päätöksen mukaisesti toteutettujen kansallisten toimenpiteiden soveltamista koskevat kysymykset;

b) antaa komissiolle lausunto tietosuojan tasosta Euroopan unionissa;

c) neuvoa kaikissa ehdotetuissa tätä päätöstä koskevissa muutoksissa, kaikissa lisätoimenpiteissä tai erityistoimenpiteissä luonnollisten henkilöiden oikeuksien ja vapauksien suojaamiseksi henkilötietojen käsittelyssä ja kaikessa muussa ehdotetussa unionin lainsäädännössä, joka vaikuttaa kyseisiin oikeuksiin ja vapauksiin;

d) antaa lausunto unionin tasolla laadituista käytännesäännöistä.

2. Jos viranomainen toteaa, että jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen ja menettelyjen välillä on eroja, jotka saattavat loukata henkilöiden tasapuolista tietosuojaa Euroopan unionissa, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle.

3. Viranomainen voi omasta aloitteestaan esittää suosituksia henkilöiden tietosuojaan kolmannessa pilarissa liittyvissä kysymyksissä.

4. Viranomaisen lausunnot ja suositukset toimitetaan komissiolle.

5. Viranomaisella on tehtäviensä suorittamiseksi tutkintavaltuudet ja tehokkaat toimintavaltuudet, jotta se voi tarvittaessa toteuttaa tarvittavat toimenpiteet 9 a ja 9 b artiklan vastaisesti kerättyjen tietojen oikaisemiseksi, niiden käsittelyn kieltämiseksi väliaikaisesti tai lopullisesti taikka niiden poistamiseksi.

6. Kuka tahansa henkilö voi esittää viranomaiselle oikeuksiensa ja vapauksiensa suojelua henkilötietojen käsittelyn osalta koskevan vaateen.

Henkilölle, jota asia koskee, ilmoitetaan vaateen seurauksista.

7. Komissio ilmoittaa viranomaiselle toimista, jotka se on toteuttanut viranomaisen lausuntojen ja suositusten perusteella. Tätä varten se laatii kertomuksen, joka toimitetaan myös Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomus julkaistaan.

8. Viranomainen laatii vuosittain kertomuksen luonnollisten henkilöiden tietosuojan tilanteesta kolmannessa pilarissa ja toimittaa sen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle. Kertomus julkaistaan.

4 g artikla

Europolin ja Eurojustin kertomukset

Europolin ja Eurojustin on laadittava vuosikertomus ja esitettävä se Euroopan parlamentille ja neuvostolle.